

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย

การสำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย
และทางเลือกมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย (ปีที่ 2)

1. ที่มาและความสำคัญ

1.1 หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติในเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้ลงนามและมีคำมั่นร่วมกับนานาประเทศในการร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และรัฐบาลไทยมีความตั้งใจที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ ทั้งภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสังคมไทยยังขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานะปัจจุบันของประเทศไทย ภายใต้บริบทของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ครบถ้วนทุกเป้าประสงค์ ซึ่งองค์ความรู้ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนยุทธศาสตร์ การหามาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย การจัดลำดับความสำคัญ การพัฒนาตัวชี้วัด และการปฏิบัติการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงสมควรที่จะต้องทำการศึกษาสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย พร้อมทั้งระบุว่า เป้าประสงค์ (Target) ใด ในเป้าหมายนั้นๆ มีความสำคัญเร่งด่วนกว่ากันอย่างไร และสำรวจทางเลือกของมาตรการเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายที่เป็นไปได้จากประสบการณ์จากต่างประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยต่อไป

1.2 สภาพปัญหา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559 วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2559 และวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2559 พบว่า มีสภาพปัญหาสำคัญที่พบจากการจัดสัมมนา ดังนี้

- (1) ปัญหาด้านการกำหนดนิยาม คำจำกัดความของเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และค่าเป้าหมาย
- (2) ปัญหาการขาดการบูรณาการองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เห็นสถานะของการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย
- (3) ปัญหาการขาดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (4) ปัญหาการขาดการบูรณาการข้อมูลทางสถิติระหว่างหน่วยงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (5) ปัญหาด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สกว. จึงมีความสนใจที่จะสนับสนุนการศึกษาวิจัยในเรื่องสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย โดยกำหนดกรอบหัวข้อการวิจัย เรื่อง “การสำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในบริบทประเทศไทย และทางเลือกมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย” และได้ทำการประกาศและสนับสนุน ข้อเสนอโครงการวิจัยภายใต้กรอบหัวข้อดังกล่าวจำนวน 12 โครงการ ในปี พ.ศ. 2560 ครอบคลุมเป้าหมายทั้งหมด 12 เป้าหมายได้แก่ เป้าหมายที่ 1 2 4 5 7 8 9 12 13 14 15 และ 16 และเหลืออีก 5 เป้าหมายที่ยังมิได้ทำการสำรวจสถานะ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์ (Target) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Goal) โดยอาศัยมุมมองเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ (ถ้ามี)
- 2.2 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ (Target) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Goal) โดยพิจารณาความสำคัญและความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายนั้น โดยอาศัยมุมมองเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ (ถ้ามี)
- 2.3 เพื่อสำรวจมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย และประสบการณ์จากต่างประเทศที่สามารถใช้เป็นทางเลือกของมาตรการในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทยได้

3. กรอบการวิจัย

- 3.1 ให้เลือกทำการศึกษาเพียง 1 หัวข้อใน 7 หัวข้อ ดังนี้
 - เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
 - เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
 - เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
 - เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน
 - เป้าหมายที่ 17 (1): เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นไปที่กลุ่มเป้าประสงค์ด้านการเงิน (Finance) และการค้า (Trade) ครอบคลุมเป้าประสงค์ที่ 17.1 17.2 17.3 17.4 17.5 17.10 17.11 และ 17.12
 - เป้าหมายที่ 17 (2): เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นไปที่กลุ่มเป้าประสงค์ด้านประเด็นเชิงระบบ (Systemic Issues) และด้านข้อมูลสถิติและการติดตามความก้าวหน้า (Data Monitoring and Accountability) ครอบคลุมเป้าประสงค์ที่ 17.13 ถึง 17.17
 - เป้าหมายที่ 17 (3): เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นไปที่กลุ่มเป้าประสงค์ด้านเทคโนโลยี (Technology) และการสร้างศักยภาพ (Capacity Building) และการติดตามความก้าวหน้า (Data Monitoring and Accountability) ครอบคลุมเป้าประสงค์ที่ 17.6 17.7 17.8 17.9 17.18 และ 17.19
- 3.2 ปัญหาด้านการกำหนดนิยาม ความหมาย คำจำกัดความของเป้าประสงค์ และตัวชี้วัดความสำเร็จ
- 3.3 ปัญหาความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดดังกล่าวกับบริบทของประเทศไทย และเสนอตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยโดยสังเขป (เนื่องจากจะมีการพัฒนาตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทยต่อไปในอนาคต)
- 3.4 สำรวจสถานะปัจจุบันของเป้าประสงค์ในแต่ละเป้าหมายในด้านสถานการณ์ปัจจุบัน หมายรวมถึง ช่องว่างระหว่างสถานะปัจจุบันกับเป้าหมาย สัดส่วนผู้คน/พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์
- 3.5 สำรวจสถานะปัจจุบันของเป้าประสงค์ในแต่ละเป้าหมายในด้านการดำเนินงานในปัจจุบัน หมายรวมถึง กิจกรรม

โครงการ แผนงาน นโยบาย กฎหมาย ฯลฯ ที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน และองค์กรระหว่างประเทศได้ดำเนินการอยู่ในประเทศไทย

3.6 ประเมินความพร้อมในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดย ความพร้อมหมายถึง ความพร้อมด้านองค์ความรู้ ด้านข้อมูลทางสถิติ ด้านกฎหมายและโครงสร้างการบริหารงานภาครัฐ ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์กรภาคส่วนต่าง ๆ ด้านทรัพยากรและงบประมาณที่เกี่ยวข้องในภาครัฐและนอกภาครัฐด้านการมีส่วนร่วมและบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่างๆ (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ) ในการบรรลุเป้าหมาย

3.7 การจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ในเป้าหมายนั้น โดยอาศัยผลการศึกษาที่ได้จาก 3.3 และ 3.4

3.8 สืบสวนมาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย (หรือเชิงสถาบัน) ทั้งจากในประเทศ และต่างประเทศโดยมุ่งเน้นมาตรการที่น่าจะเป็นจุดคานงัด (Tipping Point) ที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์นั้นๆ

4. แนวทางการวิจัย

มุ่งให้เป็นโครงการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) ที่มุ่งเน้นการสำรวจองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้วในวงวิชาการ รวมถึงประสบการณ์ทำงานที่มีอยู่ในภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นกระบวนการวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษาร่วมกันระหว่างนักวิชาการ ตัวแทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรประชาสังคม ภาคธุรกิจ ฯลฯ ในกระบวนการค้นหาสถานะปัจจุบันของแต่ละเป้าหมายและเป้าประสงค์ การประเมินความพร้อม และการสำรวจมาตรการต่างๆ ในเบื้องต้นเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

5. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แก่กลุ่มต่าง ๆ ที่ดำเนิน อาทิ

- 1) หน่วยงานภาครัฐ
- 2) หน่วยงานภาคธุรกิจ
- 3) หน่วยงานภาคประชาสังคม ชุมชน มูลนิธิ สมาคม และองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ
- 4) หน่วยงานองค์กรระหว่างประเทศ
- 5) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่ม (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและเป้าประสงค์นั้นๆ

6. ผลผลิต

- 1) การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 1 ครั้ง
- 2) รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ส่งภายใน 60 วันหลังจากเซ็นสัญญาโครงการ
- 3) ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ ส่งภายใน 150 วันหลังจากเซ็นสัญญาโครงการ

7. งบประมาณ ประมาณ 300,000 บาท/โครงการ

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1) องค์ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย เพื่อให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์การพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย
- 2) ทำให้ทราบทางเลือกมาตรการและแนวทางในเบื้องต้นในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะถูกนำไปใช้ต่อไปในกระบวนการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Roadmap) และพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จโดยละเอียดต่อไป

9. การเสนอโครงการ

ผู้สนใจเสนอโครงการสามารถเลือกประเด็นกรอบการวิจัยตามข้อ 3 โดยเลือกประเด็นใดประเด็นหนึ่งเท่านั้น โปรดส่งเป็นเอกสารเชิงแนวคิด (Concept Paper) ที่เขียนตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ของ สกว. โดยท่านสามารถเข้าไปดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของโครงการ <http://www.sdgmove.com>

10. กำหนดรับข้อเสนอโครงการ

ผู้สนใจสามารถส่งเอกสารเชิงแนวคิด (Concept Paper) ตามกรอบโจทย์วิจัยข้างต้นได้ ตั้งแต่บัดนี้ ถึง วันที่ 15 ตุลาคม 2561 โดยส่งเอกสารมาที่

Email: sdgmove.th@gmail.com และ

โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ (ERTC)

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่อีเมล: sdgmove.th@gmail.com หรือ โทรศัพท์ 097-103-9102

ประกาศ ณ วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2561

(ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย